

Tað almenna skal ikki sita hendur í favn har tað privata ikki røkkur



— Var tað nú tað sonevnda siglingarmálið, sum veruliga sleit samgonguna — ella vóru tað eisini onnur mál?

— Tað er greitt, at hevði javnaðarflokkurin gingið við til at taka rættin frá tí almenna til at taka initiativir — á økjum har tað privata ikki røkkur sum t.d. her í siglingarmálinum — so hevði verið trupult hjá javnaðarflokkinum í øllum framtíðar samarbæði við tjóðveldisflokkinn og fólkaflokkinn at gjørt tann rættin til veruleika, sum var við í samgonguskjalinum millum flokkarnar.

Ikki hendur í favn

— Men snýr málið seg ikki bert um eina uttanlands-sigling?

— Hetta mál snýr seg ikki bert um eina uttanlands-sigling, men um tað principiella í tí, at tað almenna ikki eigur at sita hendur í favn, har tað eru øki, sum antin ikki verða nóg væl røkt frá privatari síðu ella als ikki verða røkt av privatum.

Vit mugu eisini hugsa longur fram í tíðina. Geva vit eftir her, so verður tað uppافتur torføari í framtíðini frá almennari síðu at stuðla til líkar nýroyndir sum eitt nú uttanlands-siglingin er — og tá kemur javnaðarflokkurin í ta støðu, sum vit jú ongantíð hava ynskt at koma í, at vit bert umsita borgarligan politik.

Almenna tók við, har privat ikki rakk

— Eru onnur dømi frá tíðini í landsstýrinum, har tað almenna hevur gingið undan og loyst úr lagði, har privatir menn ikki hava rokkið?

Onkur dømi eru. T.d. kunnu vit taka síla- og laksaalingina. Tað vóru privatir, sum tóku stig til hesa vinnu. Men her rakk tað privata ikki og í fullari semju við privatun dan-gongumenninar og móti endurgjaldi varð alingin yvirtikin av tí almenna.

Í flestu bygðum í Føroyum hava vit dømi um virkir, ið eru sett á stovn, útvegan av skipum osfr.,

har privatir einsamallir ikki høvdu orkað. Har hava kommunur, fakfeløg og aðrir saman tikið stig til at fáa bygt bæði flakavirki og fiskiskip. Hesi tiltøk eru síðani aftur stuðlað við peningi frá landinum.

Lítið reint privat í dag

— So er tað menni einki nýtt, at tað almenna tekur initiativir?

— Tað er tað so avgjort ikki. Tí — fara vit at hugsa okkum um, hvat er so reint privat í dag! Hvat hevði verið sett á stovn av reindyrkaðum privatum fyrirkastsemi í hesum samfelag: um ikki tað almenna hevði veðhildið, givið studning og borið ábyrgdina, og hvat um eingir avskrivingsmøguleikar vóru!

Um menn hava havt 10% í eginpeningi hevur verið gjørligt at fremja eithvørt skilagott tiltak. Tí haldi eg, at tað er so reingjandi, at henda sosialiseringskampanja verður sett í verk og kommu-

nistaskrimslíð verður drigið fram í ljósið. Hetta er jú einki nýtt.

Sunn samvinna millum alment og privat

— Hvussu hevur tað samvinnan millum alment og privat verið øll hesi árin?

— Tað hevur verið ein sunn samvinna millum alment og privat — sum eisini hevur verið neyðug. Tí: menn hava ásaðnað, at reindyrkað liberalisma og kommunisma hava ongan tjans.

Hvit mugu hava eitt vinnuliv, har annaðhvørt verkafólkið fult og heilt eigur framleiðslutólini — ella har tað er meðanari, og har reglur tryggja verkafólkunum bæði meðávirkan og medavgerð um egin viðurskipti.

Hetta vinnuliv hava vit í veruleikanum fingið og fáa tað í størri og størri mun. Har, sum privat fyrirkastsemi einsamalt hevur rokkið, er tað eingin, sum hevur ynskt at forkoma tí.

Prát við lögmann



Sosialurin byrjar í dag eina greinarað, sum vit kalla »Prát við lögmann«. Átlanin er at skifta orð við Atla Dam, lögmann um ymisk aktuel mál og um javnaðarpolitikk mótevnis borgarligum politikki. Greinarnar fara at koma í teimum flestu av bløðunum fram til valið 8. november. Vit leggja fyr í dag við sonevnda siglingarmálinum

Fólkaflaksins dupultmoralur:

Undirgravar samferðslu sum privata vinnulivið hevur størst fyrirun av

— Dagblaðið hevur ferð eftir ferð nýtt orðið »Strandferðslan« í negativum týdningi í greinum sínum. Heldur tú, at henda skiving kann skaða virksemd hjá hesum stovni?

— Tá ið Dagblaðið av og á ber hesa meining fram, so er tað tí Dagblaðið í stóran mun verður misbrúkt til at umboða nakrar heilt forskrúvaðar meiningar hjá Óla Breckmann persónliga, sum jú í øllum samfelagsmálum er asosialt hugsandi.

Eg hugsi ikki, at fólkaflaksmenn sum heild eru av somu áskoðan sum Óli Breckmann, men kortini hava teir latið hetta ganga um seg — og hóast teir hava verið við til at útbyggja ta samferðslu, sum er í dag í Føroyum, so eru teir við at lata henda politiska hvølpin sleppa at halda fram at goygja — við til at undirgrava stæðið undir teirri samferðslu, sum fyrst og fremst tað privata vinnulivið hevur fyrirun av.

— Vil tú við øðrum orðum siga, at talan er um dupultmoral innan fólkaflokkinn?

— Tá fólkaflaksmenn lata Óla sleppa at hóvreggja sær sum hann ger, so má ein siga, at teir standa fyr í einum dupultmoral. Teir vilja heysta ágóðan av at skapa vinnulivinum góðar flutningsmøguleikar samstundis sum teir vilja vinna sær sjálvum atkvøður við at upparbeida eina missnøgd móti Strandferðsluni hjá skattaborgarunum.

So virksemd hjá Óla Breckmann á hesum øki er útrykk fyr fólkaflaks — dupultmoralin.

Eingin ruta er tikin frá teimum privatu — teir hildu sjálvir upp

— Tað hevur verið ført fram av fólkaflokkinum, at Strandferðslan eigur bert at røkja innanoyggjasiglingina — og lata teir privatu røkja uttanlands-siglingina. Hetta er sum skilt ikki tin áskoðan?

— Júst her finna vit tann grundleggjandi munin í hugsanini millum teir borgarligu flokkarnar og javnaðarflokkinn.

Eg dugi ikki at siggja tann principiella munin millum, at tað almenna skal hava skyldu til at røkja innanlandssiglingina — sum er tapsgevandi, og sum eingin privatir maður leggur í at taka uppá seg aftur — og tað at tað almenna ikki eisini

hevur skyldu í uttanlands siglingini, har tað er ein ónektaður servicetárvur.

Tað liggur eitt serviceelement í innanoyggjasiglingini, sum tað almenna hevur skyldu til at røkja. Men tað er eins væl eitt serviceelement í uttanlandssiglingini — hetta at skula flyta ferðafólk. Tað megu vit ikki gloyma.

Mugu slóða fyr...

Vit mugu slóða fyr nýggjum útflutningshættum, slóða fyr hættum, sum kunnu geva brúkarunum tilgævi vørur og minka um útreiðslurnar hjá útflytarunum.

Hetta má tað almenna hava loyvi til, tá ið tað so skiliga visir seg, at teir privatu ikki hava megnað at loysa just hesa uppgávuna.

Vit vita, at teir privatu ætla sær ikki undir ferðamannaflutning. Vit vita eisini, at siglingin við Smyril hevur sýnt, at munandi peningur er at vinna just í ferðamanna-sigling um summarið.

Tað er eisini ávíst í útrokningum, sum vórðu gjørdar við Lassa 2 sum fyrirmynd ástaðin fyr Smyril, at meira enn dupult so nógvi kundir verði vunnin seinasta summer.

So her er eitt øki, har



teir privatu verða ógvuliga litið nervaðir.

— Men skulu tit tá als ikki flyta farm við Smyril?

— Tað er greitt, at nakað av farmi eisini verður fluttur. Men skal hetta sinderið av farmi, sum Smyril flytur, verða tað, sum bjargar einum væl útbygnum farmaskipflota — so má ein siga, at tað ikki eru teir møguleikar í at sigla við farmi, sum allir flokkar kortini hava verið samdir um.

Pauli og veruleikin

— Ábreiðslurnar móti hesi umrøddu sigling hava ikki framhald á s. 12